

שיחות צבא הלוי

פרשת כי תצא תשפ"ג
בגודל הזהירות בשמיעה ובחיוב שמירת האוזן
(מסכת כתובות דף ה' ע"א)

"ויתד תהיה לך על אזנך". (דברים פרק כ"ג פסוק י"ד).

איתא במסכת כתובות (דף ה' ע"א), "דרש בר קפרא מאי דכתיב 'ויתד תהיה לך על אזנך', אל תקרא אזנך, אלא על אזנך, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יניח אצבעו באזניו, והיינו דאמר רבי אלעזר מפני מה אצבעותיו של אדם דומות ליתדות, מאי טעמא, אילימא משום דמחלקן, כל חדא וחדא למילתיה עבידא, דאמר מר זו זרת, זו קמיצה, זו אמה, זו אצבע, זה גודל, אלא מה טעם משופות כיתדות, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון, יניח אצבעותיו באזניו, תנא דבי רבי ישמעאל מפני מה אוזן כולה קשה והאליה רכה, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון יכוף אליה לתוכה".

ונמצא שצורת אצבעות נבראו באופן שיש להם תפקיד, ומי שאינו עושה כן, הרי שאצלו האצבעות, והאליה של האוזן, אינם ממלאות את תפקידם.

ולא אמרו כאן דברי נבלה, אלא 'דבר שאינו הגון', והיינו מילים שאינם מעודנות.

ובמסכת כריתות (דף ו' ע"א), איתא גבי מעשה הקטורת, "יין קפריסין ששורין בו את הציפורן כדי שתהא עזה, והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין מכניסין מי רגלים למקדש", מפני הכבוד, ובשיטה מקובצת (אות כ"ח), כתב "מי רגלים ממש, וגנאי הוא להכניס בעזרה, וי"מ עשב שכך שמו, ומפני השם שהוא גנאי, לא היו לוקחין אותה, תוס' עכ"ל, וע"ע בכלבו (סי' ל"ח), שכתב שיש מפרשים שהיה מעיין ששמו 'רגלים', ואי אפשר לומר מי רגלים, שלא עלה על לב אדם לשרות בו סממני הקטורת, וע"ע בסידור שיח יצחק שכתב שהכוונה לעין רגל (בחולם), שהוזכר בספר יהושע (ט"ז, ז', וכן במלכים א' א' ט', [נאמר בהפטרת חיי שרה]).

וכל שכן שאין לשמוע ממכשירים שמדברים בהם אנשים שאינם מהוגנים, והרי באמת אילו היינו רואים אותם, לא היינו רוצים לדבר עמם, שהם אנשים שפלים, ואינו לכבוד אף אחד מאיתנו לדבר עמם.

וקל וחומר לשמוע רח"ל דברי נבלה, ואפשר שאדם ישמע אף שיחות מוסר, ויתחזק הרבה מהם, ואם ישמע פעם אחת דברי נבלה, הרי שהפעם זאת תבטל ממנו כל השפעות החיזוקים שעשה, וכמאמר חז"ל 'ליצנות אחת דוחה מאה תוכחות'.

ולפעמים שואלים למה בחור פלוני איבד את הטעם בלימוד, והתשובה פשוטה ששמע דברי נבלה, וזה מוריד ממנו כל דרגה וכל טעם ברוחניות.

ושמעתי מא' שבבחרותו לא היה לו חשק ללמוד, ואביו לקחו להג"ר משה פיינשטיין זצ"ל שיתן לו ברכה, ואמר ר' משה שאינו מבין איך אפשר שלא יהיה לו חשק ללמוד, שיש כל כך הרבה מסכתות בש"ס ויש הרבה דרכים בלימוד, ואיך אפשר שאין לו שום חשק ללמוד בשום מסכת בשום דרך בלימוד.

אכן באמת שכשורואים בחור שאין לו טעם בלימוד, הרי הוא חשוד שמכניס לראשו דברים המזיקים.

ושמעתי פעם שהראש של אדם דומה לסיר, שהתבשיל הוא לפי מה שמכניסים, וכל מה שנכנס הוא חלק מהתבשיל, וכך גם כל מה שאדם רואה ושומע הרי התבשיל שבראשו מורכב מכולו, ואילו יכניס בשר וירקות ויוסיף עוד אקונומיקה, הרי שיתקלקל כל התבשיל, וכך אדם שלומד ומכניס לראשו דברי נבלה דומה ממש לזה.

ומוחו של אדם הוא כמו מחשב, שכל מה שנכנס שם נשמר, ואפשר להעלותו ולראותו, וכך כל מה שאדם רואה ושומע נשאר במוחו ומדי פעם מבצבץ ועולה, ואם כן נמצא שאדם מחובר לכל מה שרואה ושומע, ואם שומע דברי חכמה, הרי הוא מחובר לחכמה, ואם שומע דברי שטות, הרי הוא מחובר להם, ואותם דברים יכולים לבצבץ אצלו גם בזמנים שאינו רוצה, ואפילו רח"ל באמצע תפילת געילה.

בענין מנין מלקות דלכו"ע ובלאו דפן יוסיף

"ארבעים יכנו לא יוסיף, פן יוסיף להכותו על אלה מכה רבה" (דברים פרק כ"ה פסוק ג').

א. שמעתי בילדותי שהרי לרבנן כל מלקות היא ל"ט, ולרבי יהודה ארבעים, ויש אופן שבין לר' יהודה ובין לרבנן ילקו אותו מספר מכות, והיינו כששליח ב"ד עשה ל"ט עבירות, שיש עליהם חיוב מלקות, וגם הכה את הנידון ארבעים מכות, ונמצא שלרבי יהודה עשה רק ל"ט עבירות, וחייב ל"ט פעמים ארבעים מכות, ולרבנן עשה ארבעים מכות וחייב ארבעים פעמים ל"ט מכות.

ב. ועכ"פ מבואר בקרא שכשמוסיף על המלקות עובר על 'פן יוסיף', ומקשים שהרי עובר גם על כל מוסיף על מצוה, שהרי יש מנין למלקות שצריך להלקות, והוא מוסיף, ואף גם במי שאמזוהו שיכול ללקות רק י"ח, מ"מ יש לו מנין כמה צריך ללקות, ואם מוסיף יעבור על כל מוסיף, [ואולי צ"ל בלא כוונת מצוה].

ויש שתירצו שכיון שיש איסור להוסיף, משום כל יוסיף, שוב הוי מעשה עבירה, ולא חשיב הוספה על מצוה, ונמצא שלולא לאו דפן יוסיף, אה"נ שהיה עובר על כל מוסיף, אבל אחר שיש לאו דפן יוסיף, והוי מעשה עבירה, שוב אין עובר על כל מוסיף.

ושמעתי מאחד הבחורים לתרץ שהרי בעיני מכות הראויות להשתלש, וכשמוסיף מכה אחת הרי אינה ראויה להשתלש, ולא הוי דומיא דהמצוה עצמה.

פרשת כי תצא

גליון 225

מצות שופטים ושוטרים

בביאור הגר"א אורח חיים סימן ח סעיף א' כי צראה ליתן טעם למה בקצת מצות אין מברכין, אי כל מצוה שאין בה מעשה כגון השמטת כספים, ב' שאינה תלויה כולה ביד עושה כגון צדקה שמא לא יקבלנו, וכן משפט שמא לא יקבלו הבעלי דינים וכיוצא.

ומש"כ הגר"א ז"ל מושפט שמא לא יקבלו הבעלי דינים, צ"ב שלכ"א מצוה לעשות משפט היא מצוה לפסוק הדין, ואח"כ אם אין רוצים לקבל הרי הם גזלנים, ומבואר בדי' הגר"א שמוצות משפט כוללת גם מזה שנעשה הפסק דין וכל שלא נעשה פסק דין לא נגמרה מצוה משפט. ובדברים פרק טז (יח) שפטים ושטרות תתן לך בכל שערך אשר די' אלקיך נתן לך לשבטך ושפטו את העם משפט צדק: ופרש"י שופטים ושטרות, שופטים, דינים הפוסקים את הדין. ושטרות, הרודין את העם אחר מצותם. שמכין וכופתין במקל וברצועה עד שיקבל עליו את דין השופט.

ומבואר שגם השוטרים נכללים במצוה של ושפטו את העם משפט צדק, והיינו שלא נגמרה המצוה עד שהשוטרים יכפו את הדין של השופטים, וכדי הגר"א.

בדי' הגר"א הגיל שאין מברכים על מה שתלוי באחרים

בשו"ע סי' שס"ז סעיף י"ד כי 'מברך על מצוה עירוב, (סעיף וט"ו) אימותי מברך בשעה שמקבץ אותו מנבי החצר, או בשעה שמוכח להם, והרי כשמתחיל לגבות אפשר שיהיו שלא ירצו ליתן, והר"ז תלוי באחרים ומי"ו מברך. והיה אפ"ל שאפשר לתלות שאם לא יתנו אז יזכה הוא לכולם, אבל יעווי בעירובין סח. דאביי לא רצה לזכות לכולם, וא"כ חזינן דאין זה כ"כ פשוט שירצה לזכות משלו.

בכור אם תלוי בלידה או עיבור

"כי תהיון לאיש שתי נשים, האחת אהובה והאחת שנואה, וילדו לו בנים האהובה והשנואה, והיה הבן הבכור לשנואה, והיה ביום הנחילו את בניו את אשר יהיה לו, לא יוכל לבכר את בן האהובה על פני בן השנואה הבכר, כי את הבכר בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל אשר ימוצא לו, כי הוא ראשית אונו, לו משפט הבכורה" (דברים פרק כ"א פסוקים ט"ז ט"ח י"ז).

בס' קול אליהו ובס' דברי אליהו הובא בשם הגר"א שבכור לענין נחלה תלוי מי נעטבר קודם ולא מי נולד קודם, ובזה פ"י הפסוק כי תהיינה לאיש שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה וילדו לו בנים האהובה והשנואה והיה הבן הבכור לשנואה, ולמה נאמר וילדו לו בנים האהובה והשנואה דמישמע שהאהובה ילדה קודם לכן, וגם למה הוצרך ליתן טעם כי הוא ראשית אונו, וגם מאי קס"ד שיוכל לבכר את בן השנואה, וע"כ פ"י דאיירי שהאהובה באמת ילדה קודם השנואה, וע"כ קס"ד שיוכל לבכר בן זה, אלא שהואיל והשנואה נעטברה קודם לכן הרי הוא ראשית אונו ולו משפט הבכורה.

וכבר הק' ע"ז מוב"ב דף קכ"ז ית' נשים שילדו ב' זכרים במחבא כותבין הרשאה זה לזה, ופרש"ב"ם ית' נשים של אדם אחד, ומאי קאמר דילדו במחבא, ועי"כ אין ידוע מי ילדה, שהרי אין תלוי כלל בלידה אלא בעיבור, גם ע"י בחכמת שלמה על שו"ע חו"מ סי' רע"ח שהביא ד"ו בשם הגר"ח מולוז'ין וע"ש דמסיק לא כן אלא תלוי מי נולד

קודם לכן, וע"י בהעמק דבר להנצי"ב פ' תצא ששקר הועד בשם הגר"א שהדבר תלוי בעיבור.

ובאמת שמקור הדברים בס' דברי אליהו הוא מס' סערת אליהו בליקוטים שבסופו, ובסוף הס' בהשמטות הובא בשם הג"ר שלמה הכהן מוילנא ששמע בשם הגר"א שפ"י הפסוק להיפך דוילדו לו בנים האהובה והשנואה היינו שהאהובה נעטברה קודם השנואה ורק שהלידה היתה לשנואה קודם האהובה וע"ז קאמר והיה הבן הבכור לשנואה, ואדרבה זהו כוונת הפסוק לאפוקי דאין תלוי בעיבור אלא תלוי בלידה.

*

שימוש בספרים של מצניאה

"לא תראה את שור אחיך, או את שוין, נדחים, והתעלמות מהם, השב תשיבם לאחיד, ואם לא קרוב אחיך אליך, ולא ידעתו, ואספתו אל תוך ביתך, והיה עמך עד דרש אחיך אתו, והשבתו לו" (פרק כ"ב פסוקים א' ב').

בס' תולדות אדם תולדות הג"ר זלמן מוילנא פרק ו' כי שפעם הלך לביהכ"נ בליל שבת ורצה לקרות שנים מקרא ואחד תרגום, ואי הביא לו חומש, ושאלו ר"ז אם הוא שלו, ואמר שאינו שלו רק מצניאה אותה, ואמר ר"ז שכמעט נכשל בג' לאוין מדברי סופרים.

שהרי מבואר בב"מ כ"ט ב' י"א יקרא פרשה וישנה, ולא יקרא בו פרשה ויתרגם, וא"כ אסור לקרות בו שנים מקרא ואחד תרגום, ועוד שהרי בליל שבת לא יקרא לאור הנר ורק דאפשר לקרות שנים כאחד, וכמבואר בס' ער"ה אבל בספר של מצניאה לא יקראו שנים כאחד, וע"י ס' רס"ז, וא"כ אילו לא היה יודע היה נכשל בג' לאוין מד"ס.

והנה לענין איסור לקרות לאור הנר מבואר בס' ער"ה שמוותר לקרות שנים בענין אחד שאז האחד משיגה על חבירו שלא יטה, אבל לא שנים בב' ענינים, והרי מבואר בב"מ כ"ח ב' ששבספר של מצניאה שמוותר לקרות בו לצורך הספר, אבל לא יקרא אחר עמו, וא"כ בליל שבת לא משכח"ל שמוותר לקרות, שהרי א"א לקרות ביחיד שמא יטה, ומשום מצניאה אסור לקרות שנים כאחד.

והנה בגמ' בב"מ כ"ח ב' לענין מה שאמרו לא יקרא אחר עמו אי' בגמ' י"א קשיא כאן בענין אחד כאן בשני ענינים, ופרש"י שבענין אחד אין קורין, ובשני ענינים קורים, וא"כ מוכ"נ אסור שאם בשני ענינים אסור מצד שבת, ואם בענין אחד אסור מצד מצניאה, אבל ברמב"ם ושו"ע סי' רס"ז סעיף כ' כי איכא שבי' ענינים אסור לקרות, ובענין אחד מותר לקרות, וא"כ כיון שמוצד שבת צריך לקרות דוקא בענין אחד, ובאופן זה הרי באבד"ה ג"כ מותר, א"כ אין אלא ב' לאוין ולא ג' לאוין.

ולענין מש"כ שאסור לקרות שנים מקרא ואחד תרגום משום שבספר של מצניאה אי' לא יקרא ויתרגם, יש לדון שהרי מותר לקרות בו, ל"ש אם כתוב מעט בכל עמוד, ל"ש אם כתוב הרבה בכל עמוד, והרי אם היה ספר שכתוב בו בלשון תרגום ג"כ אין סיבה שיהא אסור לקרות בו, וא"כ י"ל שכל מה שאמרו לא יתרגם היינו כשקורא בספר תורה ומתרגם בעצמו בעל פה זה אסור שישושה יותר מזמן הראוי לקריאה, וכעין מה שאמרו במשנה אבל לא ילמוד בהן בתחילה, ופרש"י יתחלה מה שלא למד, מפני שצריך להשהותו לפניו, אבל בחומש

שכתוב בו גם מקרא וגם תרגום הרי כמו שכל ספר מותר לקרותו כולו
ה"ע כאן יהא מותר לקרות המקרא והתרגום.
וכן מה שאמרו לא יקרא וישנה, היינו שקורא יותר ממה שצריך, אבל
מה שמינינו שייש ספרים שכתוב בהם כל פסוק ב' פעמים ואח"כ
התרגום, הרי ד"ז לא חשיב קורא ושונה אלא קורא את כל מה שכתוב
בספר.

פרומה דרב יוסף

ב"מ דף כ"ט א' הגה ד' רב יוסף ששומר אבידה כשומר שכר, משום
שפטור מלינת צדקה לעני כשמוטפל באבידה משום עוסק במצוה וכיון
שמרויח ע"יב חשיב ש"ש.

והנה באהבת חסד פרק א' בנתיב החסד אות ז' הק' שכל מושאל חפץ
לחבירו כיון שעושה מצוה כשמושאל לו שגומל עמו חסד, א"כ יהא
פטור באותו זמן מלינת פרוטה לעני, וא"כ כיון שמרויח ע"י שמושאל
שוב לא חשיב כשואל, כיון שאין כל הנאה שלו אלא גם המושאל הנחה,
וביותר שבש"ך ס"י ע"ב הביא משי"ת הר"ן ס"י י"ט שמושאל ספרים
לחבירו הרי בזמן שמושאל פטור מלינת צדקה לעני כיון שמקיים מצוה,
וע"כ חשיב שקיבל שכר ואין זה מושאל אלא משכיר, וק' שגם מושאל
חפצים אחרים שעושה חסד יפטר מלינת צדקה באותו זמן וא"כ יחשב
ג"כ למשכיר ולא למשאל.

ות"י באהבת חסד שמוצוה של חסד לא חשיבא מצוה גמורה לפטור
משום עוסק במצוה, ולא דמי למושאל ספרים שנאמר בו וצדקתו
עומדת לעד, וצ"ב, ואם כוונתו שגומ"ח אינה מצוה חיובית אלא מצוה
קיומית וד"ז לא מקרי עוסק במצוה, אבל ק' למה מושאל ספרים הוי
יותר מצוה חיובית ממושאל חפצים סתם, וגם באו"ש הל' נדרים פרק ו'
הט"ז כ' שמוצינו בתורה מצוה להלוות כסף אבל לא מוצינו מצוה
להשאל, וע"כ לא אמרי' בזה עוסק במצוה פטור מן המצוה זולת
במושאל ספרים המבואר בתשו' הר"ן.

וע"ע בריטב"א שבועות מ"ד שהק' שכל שומר חנם הואיל וצריך לטפל
בפקדון יפטר מצדקה בעת שמוטפל בו משום עוסק במצוה, וא"כ כל
שומר חנם יהא שומר שכר, ות"י שאין עושה זאת מחמת מצוה אלא
מחמת שנתחייב לו לשכור וע"כ לא חשיב עוסק במצוה, ועדיין ק'
שמי"מ למה לא חשיב גמילות חסד בגופו, וצ"ל כד' אהבת חסד ואו"ש
הנ"ל שגומ"ח לא חשיבא מצוה לפטור ו"ל. אך אפשר שקיום מצוה
חסד הוא כשקיבל עליו שמירה ואח"כ אין זו מצוה חסד רק חייב משום
קבלת השמירה.

והנה בב"מ דף ל' עמוד ב' ידתני רב יוסף והודעת להם כו' זו גמילות
חסדים, ילכו זה ביקור חולים, בה זו קבורה כו', ילכו זה ביקור חולים,
היינו גמילות חסדים, לא נצרכה אלא לבן גילו, דאמר מר בן גילו נוטל
אחד מששים בחליו, ואפילו הכי מבעי ליה למיזל לגביה, בה זו קבורה,
היינו גמילות חסדים, לא נצרכה אלא לזקן ואינו לפי כבודו.

וצ"ב מאי מקי' דקבורה נכללת בגמ"ח, והרי יש נפ"מ שגמילות חסד
אינה חשובה מצוה לענין עוסק במצוה, וקבורה חשיב מצוה לענין עוסק
במצוה, וכמבואר בשו"ע ס"י ע"א.

[א.ה. בתוס' שבועות מב: גרסו בב"ק צג. לענין גבאי צדקה דהוי ש"ש,
והרמב"ם פ"ה מושאלה נקט דהוי ש"ש, והנתה"מ ס"י ע"ב [ס"ק ז' י"ז
י"ט] נקט דהוי ש"ש, ובתוס' ב"ק נו: הוכיחו מהלובש ציניית, והאוי'
דחה דאינו מחויב בעיניית, ועו"י בסוכה כו. דכותבי ספרים פטורים
ממיצוה, והשד"ח [ח"ה עמ' 234] בשם הגאון האדר"ת דתליא
בפלוגתא [סוכה כה.א] עם דין עוסק במצוה פטור מנושאי ארוננו של יוסף
דחם לא היו מחויבים או ממושאל ואליצפן דהוו מחויבים, והב"י [ל"ח]
תמה שהרמב"ם השמיט דין דכותבי ספרים, אך הרמב"ם לשיטתו
דס"ל דמצוה קיומית אינה פוטרת א"ש].

אכילת פועל בכרם

"כי תבא בכרם רעך, ואכלת ענבים כנפשיך שבועך ואל כליך לא תתן, כי
תבא בקמת רעך וקטפת מלילת בידך, וחרמוש לא תניף על קמת רעך"
(פרק כ"ג פסוקים כ"ה כ"ו).

הנה קימ"ל שעושה במחובר יכול לאכול בשעת גמר מלאכה, ועושה
בתלוש יכול לאכול עד שעת גמר מלאכה כמבואר בב"מ דף פ"ז.

יש לברר, משיגיה כשרות ביקב, האם יכול לשתות מן היין קודם
שנגמרה מלאכתו, דבגמ' ב"מ צ"ג א' א' דשומרי גיתות יכולים לאכול,
וא"י מחלוקת אם מדינא או מהלכות מדינה, ויש לדון שבגמ' איירי
בשומר שלא יגב, האם ה"ה בשומר כשרות.

והעיר הרב נתנאל רוזנטל שליט"א שכ"ז אם מקבל שכרו מהיקב, אבל
משיגיה שמקבל שכרו מועדת הכשרות הרי אינו עובד של בעל היקב,
וא"כ לכא' לא יוכל לאכול מכוננו.

אכילת פועל

מי שעובד ביקב יין ורוצה לשתות יין קודם שנגמרה מלאכתו אלא שהיין
חרף מדיא, ורוצה למוזג במים האם מותר, ולכא"ו דמי לענבים ודבר
אחר שמבואר בב"מ בדף פ"ז ב' שאסור.

והעיר הרב בנימין ויינר שליט"א דע"י במועשרות פ"ד מ"ד, דאיכא
מחלוקת אם מוזג את היין אם חייב במועשר, ואם הוי גמר מלאכה הרי
בלא"ה אין יכול לאכול, אלא שמעיקרא שלקח את הכוס היה יכול
לשתות שהיה קודם גמר מלאכה, ויש לדון אם אחר מוזג אם שוב אין
יכול לאכול, והנה בגמ' דנו אם משל שמים הוא אוכל או משלו הוא אוכל,
ונפ"מ אם יכול ליתן לאשתו ובניו, ולמ"ד משלו יכול ליתן, ולמ"ד משל
שמים אין יכול ליתן, וקימ"ל משל שמים הוא אוכל, וד' רש"י שאין זוכה
עד שבא לידו, ובתו' כ' עד שבא לפיו, וא"כ לרש"י אפשר שכבר זכה
כשבא לידו, וגם אם אח"כ מוזג, ולתו' עדיין לא זכה.

פרפראות לפרשת כי תצא

שאלות

- א. היכן מצינו שאדם קורא קריאת שמע, ועל ידי כך נפסל לעדות.
- ב. בב"מ צ"ד א' מנתנה שומר חנם להיות פטור משיבועה, והשואל
להיות פטור מלשלם, נושא שכר והשוכר להיות פטורין משיבועה
ומלשלם, מצינו שומר שאין יכול להתנות.
- ג. היכן מצינו אופן שייש מצוה מדאורייתא לחתוך צפרניים, (לחד תנא).
- ד. איך יתכן שאכילת גבינה קשה, תציל ממוות.

תשובות

- א. קורא קריאת שמע כנגד ערוה, ע"י בביאור הלכה (ריש ס"י ע"ד,
ד"ה נעתיק), שהביא מהפמ"ג, שהקורא קריאת שמע כנגד הערוה,
עובר בלאו לא יראה בך ערות דבר, וע"ש בפמ"ג שמוצדד עוד, דאף
דאין לוקין על לאו זה דאין בו מעשה, מכל מקום חייב מכות מרדות
מדבריהם, ופסול עבור זה לעדות מדרבנן, ולפ"ז נמוצא דלמ"ד לוקין
על לאו שאין בו מעשה יפסל לעדות מח"ת.
- ב. שומר אבידה לרבה כשומר חנם ולרב יוסף כשומר שכר (ב"מ כ"ט
א'), ואין נעשה שומר מועדת, וע"כ אין יכול להתנות.
- ג. בדני' יפת תואר מוצאנו שייש מצוה מדאורייתא לחתוך צפרניים,
דאיתא במוס' יבמות (דף מ"ח ע"א), דאמרי' יתנו רבנן וגלחה את
ראשה ועשתה את צפרניה (דברים כ"א י"ב), רבי אליעזר אומר תקוץ,
וכו', אמר רבי אליעזר נאמרה עשה בראש, ונאמרה עשיה בצפרנים,
מה להלן העברה, אף כאן העברה, וא"כ לרבי אליעזר יש מצוה
מדאורייתא לקוץ את ציפורניה של יפת תואר.
- ד. בסנהדרין (דף ע' ע"ב) מצינו שבן סורר חייב על אכילת בשר, ואם
יש עבירה באכילתו כגון בתענית צבור, פטור, ולפי זה אם אכל גבינה
קשה, הרי צריך להמתין שש שעות עד אכילת בשר, ע' רמ"א י"ד
ס"י פ"ט ס"ב, ונמוצא שאם אכל את הבשר הוי אכילת איסור, ואינו חייב
מיתה משום בן סורר.